

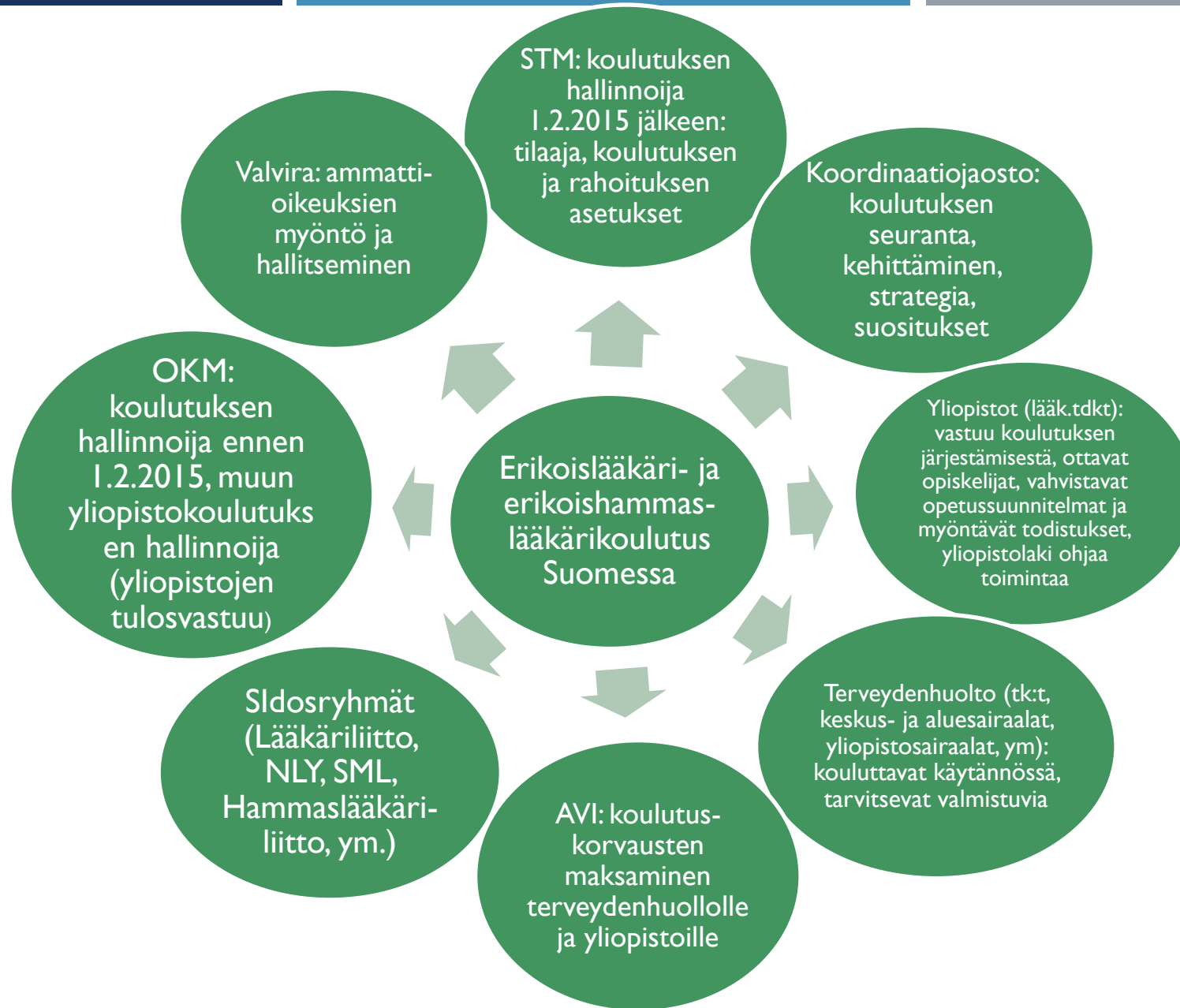

ERIKOISLÄÄKÄRI- JA ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIKOULUTUKSEN VALINTAMENETTELYN KEHITTÄMISTYÖ - TILANNEKATSAUS

24.5.2018 LÄÄKÄRIFOORUMI, LÄÄKÄRILIITTO

KRISTIINA TOLVANEN, KOULUTUSSUUNNITTELIJA

MIKSI VALINTA?

- ”Luodaan erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutukseen valintamenettely”
- Tarvearvion osoittamat vajeet ja ylisaturaatiot eri aloilla
- Oikeudenmukaisuus
- Tilastointi, koulutuksen seuranta ja koulutustarpeen ennakointi
- Yhteiset toimintatavat tuovat selkeyttä, tehokkuutta ja uskottavuutta

TOIMIJAT

- Toimeksiantaja: STM/koordinaatiojaosto & toimenpideohjelma
- Valintamenettelyn kehittämisen toteuttajat: lääketieteellistä opetusta tarjoavat yliopistot sekä terveydenhuollon palvelujärjestelmä yhteistyössä
- Käytännössä: valtakunnallinen valmisteluryhmä (lääketieteellisten tiedekuntien AJT-puheenjohtajat ja koulutuspäälliköt), tiedekuntien yhdessä palkkaama koulutussuunnittelija Kristiina Tolvanen, koulutusasiantuntija Johanna Rellman (tuomassa palvelujärjestelmän ja koulutusväylien näkökulmaa)
- Sidosryhmäyhteistyö: NLY, Lääkäriliitto, SML, kommenttikierroksen kohderyhmä, ym.

MITEN VALINTOJA KEHITETÄÄN?

- Valinnoilla oltava yhteys opetussuunnitelmaan → tarkastellaan asioita, jotka ovat relevantteja suhteessa siihen, että opiskelija pystyy suorittaman opetussuunnitelman määräämät opinnot
- Toteutettavuus: ajalliset ja rahalliset resurssit
- Tarvearvio
- Yliopistojen toiminnan reunaehdot (yliopistolaki, hallintolaki, ym.)
- Muut uudistukset

HAASTEET

- Toimintakentän monimuotoisuus
- Ajattelussa ja puheessa sekoittuvat valinta yliopistoon, mikä johtaa opinto-oikeuden myöntämiseen sekä valinta työsuhteeseen, mikä ei kuulu yliopiston toimivaltaan

TYÖN ETENEMINEN TÄHÄN MENNESSÄ

- **Marras-tammikuu 2017-2018:** valtakunnallinen (kysely e-lomakkeella) ja kansainvälinen selvitys
- **Tammikuu 2018:** valtakunnallinen AJT-kokous → alustavia linjauksia
- **Helmi-maaliskuu 2018:** sähköisiin hakujärjestelmiin perehtyminen, hakutestien luonti, valittujen valinnan keinojen lähempi tarkastelu ja valintamenettelyn kokonaisuuden hahmottelu
- **Maaliskuu 2018:** valtakunnallinen AJT-kokous → 1. ehdotus
- **Huhti-toukokuu 2018:** ensimmäisen ehdotuksen kommentointikierros
- **Touko-kesäkuu:** kommenttien purku, olemassa olevat opinto-oikeudet, kielitaitovaatimukset, haastattelut, koeaika

VALMISTELURYHMÄN LINJAUKSET TÄHÄN MENNESSÄ

- Suunnittelun pohjaksi ajatus siitä, että haku tapahtuisi **max. 2 kertaa vuodessa** (useammin ei ole mahdollista järjestää). Pienillä aloilla haku voisi kuitenkin olla harvemmin, esim. vain 1 kerran vuodessa.
- Otetaan käyttöön sähköinen hakujärjestelmä, **Opintopolku**.
- Sekä EL- että EHL-koulutuksessa hakija voi valita **useamman hakukohteen**, mutta ne on asetettava **ensisijaisuusjärjestykseen**.
- Eri valinnan keinoista **rajattiin pois seuraavat**: valintakoe, perustutkintokoulutuksen arvosanat ja kurssivalikoima, suosituskirjeet, perinteinen työpaikkahaastattelu
- Lausuntokierrokselle lähetetyssä ehdotuksessa valinnan keinoina mukana **alkupisteytys, motivaatiokirje, haastattelu ja koeaika**.

ENSIMMÄINEN EHDOTUSVALINTOJEN TOTEUTTAMISESTA

- Alkupisteytys: työkokemus ja tieteellinen kokemus, hampailla koulutuskokemus ja tieteellinen kokemus
  - Motivaatiokirje
  - Haastattelu
  - Koeaika
-
- Näillä elementeillä edetään, mutta sääntöjä sisältöihin todennäköisesti tulee, mahdollisesti myös pisteytyksiin.

VALMISTELUTYÖN LOPPUSUORA

- **Kesäkuu 2018:** valtakunnallinen AJT-kokous, jonka yhteydessä käsitellään myös valintamenettelyn kehittämistä
  - Sidosryhmien kommentit alustavasta ehdotuksesta ja niiden huomiointi jatkokehityksessä
  - Olemassa olevat opinto-oikeudet
  - Hakijoiden kielitaitovaatimukset
  - Koeajan järjestäminen
  - Haastattelun rakenne ja toteuttaminen
- **Elokuu 2018:** lopullisen ehdotuksen viimeistely, lista toimenpiteistä ja loppuraportti. Ehdotus luovutetaan dekaaneille ja koordinaatiojaostolle elokuun lopussa.

VALINTOJEN AIKATAULUSTA

- Tavoitteena, että valinta kaikille aloille järjestettäisiin ensimmäisen kerran syksyllä 2019.
- Ennen kaikkien alojen valintaa olisi hyödyllistä ja mahdollista järjestää haun ja valinnan pilotointi keväällä 2019.
- Vuoden 2019 valintaperusteet ja sisäänottomäärät pitäisi yliopistojen vuosikellon mukaan hyväksyä viimeistään loppuvuodesta 2018. Alojen kuvaukset, sisällöt ja muut tiedot pitäisi viedä Opintopolkuun syksyn 2018 aikana.

AJANKOHTAISIA AJATUKSIA VALINTAMENETTELYSTÄ

- Miten valintapäätökset tehdään? Kuka ja miten? → Kenellä on oikeus ja asiantuntemus tehdä päätöksiä ja samalla kyky kantaa niistä vastuu?
- Valintoja tehdään tällä hetkellä ilman yhteisiä periaatteita → Oikeudenmukaisuus ei toteudu
- Tavoitteen muistaminen:
  - Yksilön tavoitteet vs. yhteiskunnan tavoitteet
  - Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen yleiset tavoitteet vs. valinnan tavoitteet

HAUTOMISEN AIKA ON OHI

Kuva: chronicle.co.zw

- Moni hyvä uudistus pilataan sillä, että jäädään halkomaan hiuksia. Mikään suunnitelma ei ole täydellinen. Nykyisissä perustutkintojen valintaprosesseissa tehdään jatkuvasti pieniä uudistuksia, jotka heijastelevat yhteiskunnan kehitystä ja tarpeita, ym. → Tarkoitus ei ole tähdätä täydellisyyteen vaan asetettujen tavoitteiden kannalta riittävän hyvään jatkumoon.
- Tärkeintä on saada tarpeellinen ja ajankohtainen uudistus toteutetuksi siinä kontekstissa, jossa nyt eletään. Toimintakentän muuttuessa tehdään muutoksia myös valintaan.

YHTEISTYÖN MERKITYS KOROSTUU JA ON JATKOSSA AVAINASEMASSA

- Onko oikein, että erikoislääkäri samalla alalla koulutetaan aivan eri tavoin eri puolilla Suomea?
  - Onko oikein, että yksittäiset henkilöt voivat tehdä päätöksiä hakijoiden koulutautumisesta tai koulutusohjelman kehittämisestä, eivätkä päätökset perustu yhteisiin linjauksiin?
- EI OLE
- Huomionarvoista on myös se, että suurin osa nuorista lääkäreistä suhtautuu positiivisesti valintamenettelyyn ja suorastaan toivoo sitä.

JUURI NYT ENITEN KYSYMYKSIÄ JA HUOLTA HERÄTTÄVÄT

1. Olemassa olevat opinto-oikeudet
2. Haastatteluiden järjestäminen
3. Koeajan järjestäminen

→ Ei hätää! Näihin kysymyksiin vastataan.

TILANNE NYT

Going down / Menossa alas

- Erikoistumaan ilmoittautuminen
- Jarrutteluasenne
- Takahuoneevalinnat
- Paikkakunta/sairaala/alakohtaisuus
- Koulutuksen hahmottaminen vain oman alan ja työpaikan kannalta
- Omien agendojen ajaminen
- Resurssien tuhlaus (aika, ihmiset, raha)

Going up / Nousussa

-
- Valintamenettely
  - Uudistusten toteuttaminen
  - Yhteishaku ja yhteiset valintakeinot
  - Yhteistyö oman alan ja muiden alojen sekä eri toimipaikkojen välillä
  - Koulutuksen hahmottaminen kokonaisuutena, valtakunnallisesti
  - Yhteiset päämäärät
  - Synergiaedut

MITÄ TÄSTÄ ESITYKSESTÄ PITÄISI JÄÄDÄ MIELEEN?

1. Valintamenettelyn kehittäminen etenee hyvää vauhtia.

Tavoitteena on luoda toimiva, tasapuolinen ja toteutettava kokonaisuus, jota voidaan tarpeen vaatiessa muokata myöhemmin. Alustava palaute on ollut positiivista.

2. Uudistuksien toteuttaminen on olennaista.

Valintamenettelyn kannalta se vaatii STM:n suunnalta tarvearvion päivitystä ja alueellisten aloituspaikkamäärien päättämistä vuodelle 2019. Yhteistyötä tarvitaan koulutuksen eri toimijoiden kesken, niin yliopistojen, STM:n ja palvelujärjestelmän kuin erikoisalojenkin sisällä.

3. Edetään linjassa, ei sooloillen.

Eri tahoilla on suuri houkutus lähteä kehittämään omia virityksiä uudistuksiin liittyen. Tämä ei ole kannattavaa! Valintamenettelyn suhteen on syytä odottaa elokuuhun 2018, minkä jälkeen kaikille tiedotetaan yhteisistä periaatteista ja siitä, mitä toimenpiteitä vaaditaan.

MUISTILAPPU

1. Etenee kuin lumikko vihertikan selässä

Kuva: Aamulehti

2. Uudistetaan, ei nukuta

Kuva: mtv.fi

3. Edetään linjassa, ei soloillen

KIITOS MIELENKIINNOSTA JA HYVÄÄ KESÄÄ!

- Tarvittaessa yhteydenotot:

Kristiina Tolvanen, kristiina.tolvanen@uta.fi

Kehittämistyöstä lähetetty tasaisin väliajoin tiedotteita STM:lle ja sidosryhmille. Seuraava tiedote on suunniteltu ilmestyväksi kesäkuun alkupuoliskolla.